

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA

Szczegółowe warunki i sposób oceniania przedmiotowego uczniów z języka polskiego

II etap edukacyjny, oddział V

Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Waplewie

I. Ogólne warunki i sposób oceniania

1. Szkoła ma spójne zasady oceniania osiągnięć uczniów.
2. Uczeń w trakcie nauki w szkole otrzymuje oceny bieżące, klasyfikacyjne śródroczne i roczne oraz końcowe.
3. Ocenianie ma charakter ciągły, a stopnie wystawiane są systematycznie, zgodnie ze szczegółowymi warunkami i sposobem oceniania wewnątrzszkolnego uczniów określonymi w statucie szkoły.
4. Ocenianie osiągnięć edukacyjnych ucznia polega na rozpoznawaniu przez nauczycieli poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności.
5. Ocenianie bieżące z zajęć edukacyjnych ma na celu monitorowanie pracy ucznia oraz przekazywanie uczniowi informacji o jego osiągnięciach edukacyjnych pomagających w uczeniu się, poprzez wskazanie, co uczeń robi dobrze, co i jak wymaga poprawy oraz jak powinien dalej się uczyć.
6. Nauczyciel jest obowiązany indywidualizować pracę z uczniem na zajęciach edukacyjnych odpowiednio do potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia.

II. Sprawdzanie i ocenianie osiągnięć edukacyjnych ucznia

1. Osiągnięcia ucznia sprawdzane są za pomocą metod oraz narzędzi skonstruowanych z zachowaniem obiektywizmu, trafności i rzetelności.
2. Ustala się metody oraz narzędzia sprawdzania i oceniania określone w poniższej tabeli:

L.p.	METODY	NARZĘDZIA
1)	sprawdzanie ustne:	a) pogadanka sprawdzająca, b) odpytywanie, c) prezentacje uczniowskie.
2)	sprawdzanie pisemne:	a) praca klasowa, b) diagnozy przedmiotowe/sprawdziany okresowe, c) sprawdziany, d) kartkówki, e) dłuższe wypowiedzi pisemne.
3)	projekty i badania uczniowskie:	a) projekty zespołowe, c) obserwacje, d) portfolio ucznia.

3. Sprawdzanie pisemne obejmujące treści nauczania z ostatniego działu lub kilku jednostek lekcyjnych przeprowadza się według następujących zasad:
  - 1) o planowanej pracy klasowej nauczyciel informuje uczniów co najmniej na tydzień przed jej przeprowadzeniem wpisując temat do dziennika lekcyjnego;
  - 2) przed zapowiedzianą pracą klasową, nauczyciel ma obowiązek przeprowadzić lekcję powtórzeniową oraz przekazać informacje o wymaganiach;
  - 3) zapowiedziany przez nauczyciela sprawdzian pisemny (10 – 20 min.) może obejmować treść z trzech ostatnich lekcji;
  - 4) nauczyciel ma obowiązek wpisać termin sprawdzianu do dziennika lekcyjnego (nie krócej niż trzy dni przed terminem pisania);
  - 5) kartkówki sprawdzające wiedzę z ostatniej lekcji mogą być przeprowadzane bez zapowiedzenia na wszystkich zajęciach.
4. Uczeń ma prawo do jednokrotnej poprawy oceny z pracy klasowej. Ocena z poprawy pracy klasowej wpisywana jest do dziennika, jeżeli jest wyższa od oceny poprawianej.

5. Czas, w jakim ocena powinna być poprawiona, ustalony będzie przez nauczyciela przedmiotu, nie może on być jednak dłuższy niż dwa tygodnie od otrzymania oceny.
6. Formy poprawy oceny:
  - 1) ustna;
  - 2) pisemna;
  - 3) praktyczne wykonanie pracy.
7. Jeżeli uczeń nie pisał pracy klasowej z powodu nieobecności:
  - 1) tylko w tym dniu – zalicza tę pracę klasową na najbliższej lekcji, na której jest obecny;
  - 2) krótszej niż tydzień – zalicza tę pracę klasową w ciągu tygodnia od powrotu do szkoły;
  - 3) dłuższej niż tydzień – zalicza tę pracę klasową w ciągu dwóch tygodni od powrotu do szkoły;
  - 4) spowodowanej długotrwałą chorobą lub sytuacją losową – zalicza tę pracę klasową w terminie ustalonym z nauczycielem;
  - 5) i nie umówił się na jej zaliczenie w wyżej wymienionych terminach, zalicza tę pracę klasową na pierwszej lekcji, na której jest obecny po ich upływie.
8. Uczeń może poprawiać ocenę z pracy klasowej lub zaliczyć pracę klasową, na której nie był obecny, tylko na tym przedmiocie, którego ocena/nieobecność dotyczy lub po ukończeniu zajęć lekcyjnych.
9. Uczeń uzupełnienia materiał z zajęć edukacyjnych w przypadku nieobecności:
  - 1) jednodniowej – na następną lekcję z danych zajęć edukacyjnych;
  - 2) krótszej niż tydzień – w ciągu tygodnia od powrotu do szkoły;
  - 3) dłuższej niż tydzień – w ciągu dwóch tygodni od powrotu do szkoły;
  - 4) spowodowanej długotrwałą chorobą lub sytuacją losową – w terminie ustalonym z nauczycielem.
10. Uczeń ma prawo na początku zajęć, zgłosić nieprzygotowanie do lekcji dwa razy w ciągu półroczu. Za nieprzygotowanie do lekcji rozumie się:
  - 1) brak pracy domowej - oznaczenie w dzienniku „bz”;
  - 2) brak uczniowskiego wyposażenia (np. zeszytu, przyborów, stroju) - oznaczenie w dzienniku „npw”;
  - 3) nieopanowanie wiadomości i umiejętności z poprzedniej lekcji – oznaczenie w dzienniku „np”.
11. W przypadku:

- 1) pkt. 10 ppkt. 1-2, nieprzygotowanie, w sytuacjach powtarzających się, zależnych od ucznia, a uniemożliwiających prowadzenie procesu nauczania – uczenia się wpływa na obniżenie oceny zachowania;
  - 2) pkt. 10 ppkt. 3, uczeń za każde kolejne nieprzygotowanie otrzymuje ocenę niedostateczną.
12. Począwszy od klasy IV szkoły podstawowej oceny bieżące oraz śródroczne i roczne oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych, ustala się w stopniach według następującej skali:
- 1) Stopień celujący 6;
  - 2) Stopień bardzo dobry 5;
  - 3) Stopień dobry 4;
  - 4) Stopień dostateczny 3;
  - 5) Stopień dopuszczający 2;
  - 6) Stopień niedostateczny 1;
- z zastrzeżeniem § 51 statutu szkoły.
13. Począwszy od klasy IV szkoły podstawowej ustala się następujące przedziały procentowe dla poszczególnych stopni z prac pisemnych:
- 1) 95% - 100% - stopień celujący;
  - 2) 94% - 85% - stopień bardzo dobry;
  - 3) 84% - 69% - stopień dobry;
  - 4) 68% - 49% - stopień dostateczny;
  - 5) 48% - 34% - stopień dopuszczający;
  - 6) 33% - 0% - stopień niedostateczny.
14. Dostosowanie przedziałów procentowych dla poszczególnych stopni z prac pisemnych w przypadku ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego:
- 1) 95% - 100% - stopień celujący;
  - 2) 94% - 80% - stopień bardzo dobry;
  - 3) 79% - 66% - stopień dobry;
  - 4) 65% - 46% - stopień dostateczny;
  - 5) 45% - 23% - stopień dopuszczający;

6) 22% - 0% - stopień niedostateczny.

15. Wymagania edukacyjne z języka polskiego:

1) **stopień celujący** otrzymuje uczeń, który:

- a) opanował w pełnym zakresie wiadomości i umiejętności określone w wymaganiach edukacyjnych wynikających z podstawy programowej z języka polskiego,
- b) samodzielnie i twórczo rozwija problemy,
- c) czyta ze zrozumieniem teksty kultury przewidziane w programie, potrafi analizować i interpretować je w sposób pogłębiony i wnikliwy, posługując się terminologią z podstawy programowej,
- d) posługuje się bogatym i różnorodnym słownictwem oraz poprawnym językiem w mowie i w piśmie,
- e) tworzy wypowiedzi pisemne, zgodnie z wyznacznikami gatunkowymi, poprawne pod względem kompozycji, spójności wypowiedzi, językowym, ortograficznym i interpunkcyjnym
- f) odznacza się samodzielnością i dojrzałością sądów,
- g) współpracuje w zespole, często odgrywając rolę lidera,
- h) wykorzystuje wiedzę, umiejętności i zdolności twórcze (kreatywność) przy odbiorze i analizie tekstów oraz tworzeniu wypowiedzi;

2) **stopień bardzo dobry** otrzymuje uczeń, który:

- a) bardzo dobrze opanował wiadomości i umiejętności określone w wymaganiach edukacyjnych wynikających z podstawy programowej z języka polskiego,
- b) samodzielnie rozwiązuje problemy i ćwiczenia o różnym stopniu trudności,
- c) czyta ze zrozumieniem teksty kultury, potrafi analizować je samodzielnie, podejmuje próby interpretacji,
- d) posługuje się bogatym słownictwem i poprawnym językiem w mowie i w piśmie,
- e) aktywnie uczestniczy w lekcjach,
- f) tworzy wypowiedzi pisemne, zgodnie z wyznacznikami gatunkowymi, w większości poprawne pod względem kompozycji, spójności wypowiedzi, językowym, ortograficznym i interpunkcyjnym;

3) **stopień dobry** otrzymuje uczeń, który:

- a) w dużym zakresie opanował wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej z języka polskiego,
- b) w większości opanował umiejętności zapisane w podstawie programowej,

- c) samodzielnie rozwiązuje zadania o średnim stopniu trudności, a z pomocą nauczyciela – trudne,
  - d) czyta ze zrozumieniem teksty kultury przewidziane w programie, samodzielnie odnajduje w nich informacje,
  - e) w wypowiedziach ustnych i pisemnych popełnia nieliczne błędy językowe, ortograficzne i stylistyczne,
  - f) bierze czynny udział w lekcji;
- 4) **stopień dostateczny** otrzymuje uczeń, który:
- a) częściowo opanował wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej z języka polskiego,
  - b) samodzielnie wykonuje tylko zadania łatwe; trudniejsze problemy i ćwiczenia rozwiązuje przy pomocy nauczyciela,
  - c) odnajduje w tekście informacje podane wprost, rozumie dosłowne znaczenie większości wyrazów w tekstach dostosowanych do poziomu edukacyjnego,
  - d) w wypowiedziach ustnych i pisemnych popełnia błędy językowe, ortograficzne i stylistyczne; wypowiedzi cechuje ubogie słownictwo,
  - e) wypowiada się krótko, ale wypowiedź jest na ogół uporządkowana,
  - f) niekiedy popełnia rażące błędy językowe zakłócające komunikację,
  - g) wykazuje chęć do pracy, stara się wykonywać polecenia nauczyciela;
- 5) **stopień dopuszczający** otrzymuje uczeń, który:
- a) w niewielkim stopniu opanował wiadomości i umiejętności w podstawie programowej z języka polskiego,
  - b) większość zadań, nawet bardzo łatwych, wykonuje jedynie przy pomocy nauczyciela,
  - c) czyta niezbyt płynnie, niewłaściwie akcentuje wyrazy, nie stosuje odpowiedniej intonacji,
  - d) ma problemy z czytaniem tekstów kultury, ale podejmuje próby ich odbioru,
  - e) nie potrafi samodzielnie analizować i interpretować tekstów,
  - f) w wypowiedziach ustnych i pisemnych popełnia rażące błędy utrudniające komunikację, ma ubogie słownictwo i trudności z formułowaniem nawet prostych zdań,
  - g) pracuje niesystematycznie, wymaga stałej zachęty do pracy;
- 6) **stopień niedostateczny** otrzymuje uczeń, który:
- a) nie opanował wiadomości i umiejętności określonych w podstawie programowej z języka polskiego,
  - b) ma kłopoty z techniką czytania,

- c) nie odnajduje w tekście informacji podanych wprost, nie rozumie dosłownego znaczenia wielu wyrazów w tekstach dostosowanych do poziomu edukacyjnego,
- d) nie wykonuje zadań ani poleceń nauczyciela,
- e) nie angażuje się w pracę grupy.

16. Przy ustalaniu śródrocznej i rocznej oceny klasyfikacyjnej nauczyciel bierze pod uwagę:

- 1) oceny uzyskane za:
  - a) prace klasowe,
  - b) sprawdziany,
  - c) sprawdziany okresowe (w I i w II półroczu),
  - d) odpowiedzi ustne,
  - e) kartkówki,
  - f) prace na lekcji,
  - g) prace domowe,
  - h) przygotowanie do lekcji.
- 2) oceny uwzględniające specyfikę języka polskiego:
  - a) czytanie ze zrozumieniem,
  - b) dyktando,
  - c) recytacje utworu literackiego,
  - d) krzyżówka, plakat, ilustracja, makieta, referat, komiks, scenka dramatowa, fotografia, projekt.

III. Informowanie o poziomie i postępach w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności.

- 1. Nauczyciele na początku każdego roku szkolnego informują uczniów oraz ich rodziców/opiekunów prawnych o:
  - 1) wymaganiach edukacyjnych niezbędnych do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z obowiązkowych dodatkowych zajęć edukacyjnych, wynikających z realizowanego przez siebie programu nauczania;
  - 2) sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów określonych w pkt. 1;
  - 3) warunkach i trybie uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych.

2. Oceny są jawne dla ucznia i jego rodziców.
3. Nauczyciele sprawdzone i ocenione prace pisemne udostępniają uczniom w terminie nie dłuższym niż 14 dni od ich przeprowadzenia.
4. Sprawdzone i ocenione prace uczniów przekazuje się do wglądu uczniom, w czasie zajęć edukacyjnych, na których nauczyciel omawia je z odwołaniem do zakresu treści, które obejmowała praca, ze wskazaniem pozytywnych rozwiązań oraz trudności, na które napotkali uczniowie oraz udzieleniu wskazówek w jaki sposób poprawić swoją pracę i w jaki sposób należy dalej się uczyć, aby pokonać trudności.
5. Dla ucznia nieobecnego na zajęciach edukacyjnych, w czasie którym nauczyciel udostępniał sprawdzone i ocenione prace wszystkim obecnym uczniom w danej klasie, obowiązkiem nauczyciela jest udostępnienie uczniowi sprawdzonej i ocenionej pracy pisemnej w czasie najbliższych zajęć edukacyjnych, na których uczeń będzie obecny i krótkie jej omówienie z uczniem.
6. Uzyskane przez ucznia oceny wpisywane są do dziennika lekcyjnego.
7. Sprawdzone i ocenione pisemne prace ucznia udostępniane są jego rodzicom przez nauczycieli poszczególnych przedmiotów na zasadach określonych w Statucie.
8. Na prośbę ucznia lub jego rodziców nauczyciel powinien uzasadnić ustaloną ocenę.
9. Uzasadnienie to powinno nastąpić w formie indywidualnego spotkania w terminie najkrótszym po wniesieniu prośby.
10. Uzasadniając ocenę, nauczyciel ma obowiązek:
  - 1) przekazać uczniowi informację o tym, co zrobił dobrze, co wymaga poprawienia lub dodatkowej pracy ze strony ucznia;
  - 2) wskazać uczniowi, jak powinien się dalej uczyć.
11. Na miesiąc przed rocznym klasyfikacyjnym posiedzeniem rady pedagogicznej nauczyciel zobowiązany jest poinformować ucznia i jego rodziców/opiekunów prawnych o przewidywanych dla niego rocznych ocenach klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych, za pośrednictwem dziennika elektronicznego.
12. Jeżeli uczeń lub jego rodzice nie zgadzają się z przewidywaną roczną oceną klasyfikacyjną, z którą zostali zapoznani, a uczeń chciałby uzyskać wyższą ocenę niż przewidywana, możliwe jest złożenie wniosku o sprawdzenie wiedzy i umiejętności ucznia na zasadach określonych w § 64 statutu szkoły.

IV. Szczegółowe wymagania edukacyjne na poszczególne oceny z języka polskiego w oddziale V.

Zagadnienia	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
<p>Kształcenie literackie i kulturowe - wiersz</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - czyta głośno wiersz, - wymienia bohaterów wiersza, - określa osobę mówiącą w wierszu, - wyjaśnia pojęcie podmiot liryczny, - wyjaśnia pojęcie adresat utworu, - definiuje wers i strofę, - odtwarza wiersz z pamięci, - wskazuje rymy, epitety, - wyjaśnia, czym jest rym, wers, refren, epitet, ożywienie, porównanie, pytanie retoryczne, przenośnia, piosenka - potrafi zdefiniować piosenkę 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - czyta wiersz głośno, wyraźnie, - przedstawia bohaterów utworu, - przedstawia osobę mówiącą (podmiot liryczny) w wierszu, - przedstawia myśli i uczucia osoby mówiącej w wierszu, - wskazuje adresata utworu, - wskazuje wers, w którym znajduje się zwrot do adresata, - odczytuje strofę, dzieląc wyrazy na sylaby, - wskazuje w tekście wiersza wers, rym, strofę, epitet, porównanie, ożywienie, refren, pytanie retoryczne, przenośnię, 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - czyta wiersz, podkreślając głosem ważne słowa, - określa temat wiersza, - określa 2-3 cechy bohaterów wiersza i podmiotu lirycznego, - opowiada w 2-3 zdaniach o sytuacji przedstawionej w wierszu, - wypisuje z wiersza przykłady rymów, - porównuje rytm w dwóch dowolnie wybranych strofach, - wygłasza z pamięci wiersz w odpowiednim tempie, z prawidłową dykcją, - wymienia uczucia, jakie wyraża utwór -wskazuje w tekście wiersza wers, rym, 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - czyta wiersz, stosując odpowiednie tempo i intonację, - opowiada w ciekawy sposób o sytuacji przedstawionej w wierszu, a także o bohaterze wiersza, podmiocie lirycznym i ich uczuciach, - opisuje zachowanie bohaterów utworu i wyraża swoją opinię na ten temat, - porównuje doświadczenia bohaterów z własnymi, - opisuje adresata utworu, - nazywa uczucia, jakie wyraża utwór i wskazuje odpowiednie cytaty, - wyjaśnia, jak rozumie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prezentuje informacje o autorze wiersza, - tworzy poetyckie określenia dla elementów świata przedstawionego na zdjęciach, - wymyśla własne przykłady ożywienia i przenośni, - układa pytania retoryczne i porównania opisujące zjawiska przyrody, - układa własne propozycje wyrazów rymujących się, - omawia wyczerpująco sytuację przedstawioną w wierszu i odwołuje się do własnych doświadczeń, - określa nastrój i uzasadnia swoją

		<ul style="list-style-type: none"> - wygłasza wiersz z pamięci, - określa nastrój wiersza -potrafi wskazać cechy piosenki 	<ul style="list-style-type: none"> strofę, epitet, porównanie, ożywienie, refren, pytanie retoryczne, przenośnię, - określa nastrój wiersza - potrafi określić cechy piosenki 	<ul style="list-style-type: none"> przesłanie utworu, - deklamuje wiersz, odpowiednio modulując głos i dokonując interpretacji głosowej, - proponuje własne epitety, - wskazuje w tekście ożywienie, przenośnię, pytanie retoryczne oraz porównanie i wyjaśnia ich funkcję, - wyjaśnia, na czym polega rytm utworu, - objaśnia znaczenie wyrazów nieużywanych współcześnie • wyjaśnić różnice między wierszem a piosenką 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedź, odwołując się do elementów utworu, - rysuje ilustrację do wybranego fragmentu wiersza (przykład intersemiotyczny) - potrafi zredagować prostą piosenką -określa funkcję pytań retorycznych w wierszu
Kształcenie literackie i kulturowe - proza i publicystyka	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - czyta ze zrozumieniem głośno - wymienia bohaterów utworu, - wymienia wydarzenia przedstawione w utworze, - definiuje pojęcie narratora, - określa narratora, 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - czyta ze zrozumieniem głośno i cicho, - czyta z podziałem na role, - wyszukuje w tekście określone informacje, - przedstawia bohaterów utworu, - wskazuje postacie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - czyta ze zrozumieniem głośno, wyraźnie z odpowiednią artykulacją i uwzględnieniem interpunkcyjnych oraz cicho, - określa temat tekstu, 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - odróżnia narrację pierwszoosobową od trzecioosobowej -wyraża swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu -określa uczucia bohaterów - bierze aktywny udział w rozmowie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prezentuje informacje o autorze, a w przypadku autorów lektur obowiązkowych także o innych utworach autora, - wyjaśnia pojęcia występujące w tekście, - ciekawie opowiada o wydarzeniach przedstawionych w

	<ul style="list-style-type: none"> - określa, czym jest opowiadanie i wymienia jego części, - opowiada ustnie, zachowując kolejność wydarzeń, - definiuje legendę, baśń i mit - rozróżnia wydarzenia i postacie realistyczne i fantastyczne, - wymienia najbardziej znanych autorów baśni -wymienia bogów greckich - wymienia atrybuty bogów greckich, nazywa uczucia: smutek, rozpacz, żal, samotność, tęsknota - wymienia mity omawiane podczas zajęć(o Korze, Syzyfie, Heraklesie, Ariadnie i Ikarze) -definiuje powieść przygodową - definiuje nowelę -definiuje punkt kulminacyjny -określa, czym jest puenta 	<ul style="list-style-type: none"> fantastyczne i realistyczne, - przedstawia miejsce i czas wydarzeń, - formułuje 2-3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze, -podaje nazwy określające narratora uczestniczącego w wydarzeniach i nieuczestniczącego w wydarzeniach, - wymienia charakterystyczne cechy opowiadania, legendy, baśni, - opowiada ustnie zachowując kolejność wydarzeń i trójdzielną kompozycję wypowiedzi, - wskazuje wydarzenia i postacie realistyczne i fantastyczne, - wymienia miejsce realistyczne występujące w micie, - opowiada swój ulubiony mit - zna treść mitów 	<ul style="list-style-type: none"> np. artykułu, - opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze, - określa 2-3 cechy bohatera, - przedstawia sytuację, w której znalazł się bohater, - określa osobę opowiadającą o wydarzeniach, - wyraża w 2-3 zdaniach swoją opinię o lekturze, - wskazuje w tekście dwie charakterystyczne cechy opowiadania, legendy, baśni i mitu - zna najbardziej znanych bohaterów mitów - opisuje Olimp i jego mieszkańców - rozróżnia mity omawiane podczas zajęć, - określa tekst jako powieść przygodową - wskazuje w tekście 2 	<ul style="list-style-type: none"> -czyta ze zrozumieniem głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację, - opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze, - określa cechy bohaterów utworu i ich relacje, - przedstawia swoją opinię o bohaterach i ich zachowaniu, - porównuje doświadczenia bohatera z własnymi, - porównuje opisywane w tekście miejsca ze znanymi mu z własnego życia, - wyjaśnia, jak rozumie przesłanie utworu, puentę, itp. - wskazuje w tekście charakterystyczne cechy opowiadania, - wyjaśnia morał płynący z opowieści, baśni, itp. - rozpoznaje czytany utwór jako legendę, 	<ul style="list-style-type: none"> utworze, - wyraża swój sąd o bohaterze utworu i jego zachowaniu - porównuje doświadczenia bohatera z własnymi, -wyjaśnia znaczenie wskazanych stałych związków wyrazowych i stosuje je w zdaniach - samodzielnie formułuje zasady dobrego zachowania, - przedstawia pomysły na spędzanie wolnego czasu, - układa własne anagramy, - opowiada w ciekawy sposób o własnych doświadczeniach i uczuciach, związanych z tematyką poznanych tekstów, - przygotowuje w wybranej formie (plakat, film, prezentacja) interesujące informacje o swojej szkole dla rówieśników z innych krajów,
--	--	---	--	---	--

	<p>- wymienia najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze nawiązującym do historii Polski, - definiuje tekst publicystyczny, -definiuje gazetę i czasopismo -wymienia swoje ulubione czasopismo - potrafi odczytać tytuł, numer i datę wydania, - wymienia osoby tworzące gazety i czasopisma -określić, czym są nagłówki, lid</p>	<p>omawianych podczas lekcji -wymienia cechy powieści przygodowej - wymienia charakterystyczne cechy noweli' - zna wydarzenia z historii Polski przedstawione w utworze, - podaje skojarzenia związane z historią Polski w okresie II wojny światowej, - wskazuje tekst publicystyczny - wskazuje rodzaje prasy ze względu na częstotliwość ukazywania się -poprawnie zapisuje tytuły czasopism -wskazuje w wybranym artykule nagłówki, lid, fakty, opinie</p>	<p>charakterystyczne cechy noweli -wskazuje w utworze punkt kulminacyjny -wskazuje w utworze puentę, - wyjaśnia kontekst historyczny utworu i podaje skojarzenia związane z historią Polski w okresie II wojny światowej, - odróżnia tekst publicystyczny od tekstu literackiego, - odróżnia fakty od opinii, - poprawnie zapisuje tytuły czasopism -wskazuje w wybranym artykule nagłówki, lid, fakty, opinie</p>	<p>baśń lub mit i wskazuje w nim charakterystyczne cechy, - opowiada w ciekawy sposób ulubiony mit - określa cechy mieszkańców Olimpu i przedstawia ich relacje - wyraża swój sąd o bohaterach mitów greckich i ich zachowaniu -podaje różne przykłady powieści przygodowej - rozpoznaje czytany utwór jako nowelę i wskazuje w nim charakterystyczne cechy noweli -wyjaśnia, jak rozumie puentę utworu - porównuje doświadczenia bohaterów z własnymi, -określa cechy bohaterów utworu dokumentalnego i objaśnia ich relacje,</p>	<p>- projektuje i rysuje atrybuty dla siebie i kilku najbliższych osób • wyszukuje w <i>Słowniku mitów i tradycji kultury</i> Władysława Kopalińskiego informacje o Olimpie i Hadesie, - wypowiada się w wyczerpujący sposób na temat wydarzeń przedstawionych w tekście, odwołując się do znajomości całej lektury, - opisuje ustnie elementy świata przedstawionego i wyjaśnia, na czym polega ich wyjątkowość, - korzystając z różnych źródeł, wyszukuje informacje o historii powstania świata według mitologii słowiańskiej lub chińskiej - redaguje opowiadanie twórcze o tym, skąd się wzięły np. śnieg, grad, huragan, - wyjaśnia przyczyny popularności mitów, - rysuje ilustracje do</p>
--	---	--	--	--	--

				- określa cechy tekstu publicystycznego	mitów i uczestniczy w „Uczcie bogów na Olimpie”(przygotowuje prezentację jednego z bogów greckich), - proponuje inny tytuł dla fragmentu tekstu, - wyjaśnia, czym charakteryzuje się język utworu -analizuje styl tekstu publicystycznego, -określa wady i zalety czasopism drukowanych i w wersji on-line
Kształcenie literackie i kulturowe: lektury obowiązkowe i wybrane lektury uzupełniające	Uczeń: • relacjonuje treść lektury • ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego	Uczeń: • wskazuje wątek główny i wątki poboczne • rozróżnia elementy realistyczne i fantastyczne w utworze • określa tematykę utworu • nazywa wrażenia, które wzbudza w nim czytany tekst	Uczeń: • określa problematykę utworu • charakteryzuje bohaterów • nazywa uczucia, których doświadczają bohaterowie	Uczeń: • wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • określa doświadczenia bohaterów i porównuje je z własnymi	Uczeń: • wskazuje wartości w utworze i określa wartości ważne dla bohaterów • wypowiada się na temat działań podejmowanych przez bohaterów, ocenia je • podejmuje dyskusję na temat tekstu
Kształcenie literackie i kulturowe - komiks	Uczeń: - odczytuje dialogi w dymkach, - wymienia bohaterów	Uczeń: - czyta ze zrozumieniem komiks, - przedstawia	Uczeń: - opowiada treść komiksu, - określa 2-3 cechy	Uczeń: - opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w	Uczeń: - prezentuje informacje o autorze komiksu, - wyczerpująco

	<p>komiksu, - wskazuje charakterystyczne cechy komiksu, - rozpoznaje najbardziej znanych bohaterów komiksów, - podaje tytuł swojego ulubionego komiksu</p>	<p>bohaterów komiksu, - wskazuje 2-3 charakterystyczne cechy komiksu, - przedstawia miejsce i czas wydarzeń, -wymienia najbardziej znanych autorów i bohaterów komiksów, - przedstawia w 2-3 zdaniach swój ulubiony komiks</p>	<p>bohaterów komiksu, - opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w komiksie, - wskazuje charakterystyczne cechy komiksu, - określa początki sztuki komiksowej w Polsce, - przedstawia najbardziej znanych bohaterów komiksów</p>	<p>komiksie, - opisuje magiczne przedmioty, - odczytuje uczucia przedstawione na rysunkach - określa początki sztuki komiksowej w Polsce i na świecie, - prezentuje najbardziej znanych autorów komiksów - prezentuje ulubiony komiks</p>	<p>wypowiada się na temat wydarzeń przedstawionych w komiksie, odwołując się do znajomości całej lektury, - tworzy własny komiks z poznanymi bohaterami</p>
<p>Kształcenie literackie i kulturowe - dzieło sztuki: obraz</p>	<p>Uczeń: - wymienia kolory znajdujące się na obrazie, - wymienia przedmioty i postacie występujące na obrazie, - wymienia elementy pejzażu przedstawione na obrazie</p>	<p>Uczeń: - prezentuje elementy przedstawione na obrazie, - wymienia elementy realistyczne i fantastyczne występujące na obrazie, - określa czas i miejsce sytuacji przedstawionej na obrazie, - odróżnia pejzaż od portretu i martwej natury -dostrzega i nazywa scenę rodzajową</p>	<p>Uczeń: - określa dominujące na obrazie kolory, - opisuje sytuację przedstawioną na obrazie, - określa źródło światła i ruch, - nazywa emocje, które mogą odczuwać postacie z obrazu, - określa nastrój, jaki wywołuje obraz - opisuje w 2–3 zdaniach gesty i mimikę</p>	<p>Uczeń: - określa elementy statyczne i dynamiczne obrazu, -wymienia wartości ważne w życiu człowieka na podstawie dzieła sztuki, - opisuje pierwszy i drugi plan obrazu, - opowiada w kilku zdaniach o sytuacji przedstawionej na obrazie, - opisuje umieszczone na obrazie elementy,</p>	<p>Uczeń: - określa nastrój obrazu i uczucia, jakie wywołuje oraz uzasadnia swoją wypowiedź, - przedstawia własne zdanie na temat sytuacji z obrazu, - omawia elementy sztuki plastycznej: plan, barwy, kompozycję, światło, ruch, - dokonuje przekładu intersemiotycznego: wymyśla i opowiada historię, która mogłaby</p>

			<p>przedstawionych postaci, - nazywa 2–3 emocje wyrażone przez postacie ukazane na obrazie, - objaśnia rolę przedstawionych przedmiotów na obrazie, - układa dialog osób przedstawionych na obrazie</p>	<p>- proponuje tematy rozmów postaci przedstawionych na obrazie</p>	<p>się wydarzyć w miejscu ukazanym na obrazie, - nadaje inny tytuł obrazowi i uzasadnić swoją opinię, - wyjaśnia związek tematyki obrazu z tytułem rozdziału</p>
<p>Kształcenie literackie i kulturowe - dramat i spektakl teatralny - dzieło filmowe - audycja radiowa</p>	<p>Uczeń: - czyta głośno ze zrozumieniem tekst dramatyczny z podziałem na role, - wymienia bohaterów utworu, - wymienia najważniejsze wydarzenia, - rozróżnia wydarzenia i postacie fantastyczne od realistycznych, - określa, czym jest dramat, - wymienia osoby tworzące spektakl teatralny, - definiuje gatunki</p>	<p>Uczeń: - czyta ze zrozumieniem i odpowiednią artykulacją oraz uwzględnieniem znaków interpunkcyjnych, - przedstawia bohaterów, miejsce i czas wydarzeń, - formułuje 2-3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze, - wskazuje wydarzenia oraz postacie realistyczne i fantastyczne,</p>	<p>Uczeń: - opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach występujących w utworze, - określa cechy dramatu, - określa cechy osób wykonujących zawody związane z teatrem, - opowiada w kilku zdaniach o swojej wizycie w teatrze, używając słownictwa związanego z teatrem, - odczytuje informacje z plakatu teatralnego, - określa cechy dramatu</p>	<p>Uczeń: - w ciekawy sposób opowiada o wydarzeniach występujących w utworze, - określa cechy bohaterów, - opisuje bohaterów, - wyraża swoją opinię o bohaterach i ich zachowaniu, - określa cechy dramatu (tekst główny i tekst poboczny, podział na akty i sceny), - przedstawia morał płynący z przedstawienia,</p>	<p>Uczeń: - prezentuje informacje o autorze, - pracując w grupie planuje scenografię, rekwizyty, kostiumy, ruch sceniczny, - pracując w grupie przygotowuje inscenizację przedstawienia, - wypowiada się o swoich wrażeniach z ostatnio obejrzanego przedstawienia teatralnego, filmu - wymyśla sposoby wykorzystania różnych przedmiotów</p>

	<p>filmowe, - wskazuje przykłady filmów danego gatunku filmowego, -wskazuje swój ulubiony film - wymienia osoby tworzące audycje radiowe, - wyjaśnia pojęcia: <i>emisja, ramówka, program cykliczny</i> - definiuje adaptację teatralną i filmową</p>	<p>- wskazuje tekst główny i tekst poboczny, - przedstawia osoby tworzące spektakl teatralny i opisuje ich pracę, - przedstawia 2-3 zasady kulturalnego zachowania się w teatrze, - wskazuje dialog i monolog, - wskazuje elementy plakatu teatralnego, - rozróżnia gatunki filmowe - przedstawia swój ulubiony film lub gatunek filmowy, - wymienia osoby tworzące audycje radiowe i określić ich pracę, - używa w zdaniach pojęć: <i>emisja, ramówka, program cykliczny</i> - wymienia charakterystyczne cechy adaptacji filmowej i teatralnej</p>	<p>(podział na akty i sceny) - wskazuje przykłady filmów z każdego gatunku filmowego -prezentuje swój ulubiony gatunek filmowy, -wypowiada się na temat swojej ulubionej audycji radiowej - w wypowiedzi posługuje się pojęciami: <i>emisja, ramówka, program cykliczny,</i> - wyjaśnia pojęcie <i>adaptacja i ekranizacja</i></p>	<p>- opowiada w ciekawy sposób o swojej wizycie w teatrze , swobodnie używając słownictwa związanego z teatrem, - przedstawia zasady kulturalnego zachowania się w teatrze, - planuje grę aktorską i projektuje dekoracje, kostiumy i rekwizyty do przedstawienia, - określa charakterystyczne cechy poszczególnych gatunków filmowych, -prezentuje swój ulubiony gatunek filmowy i uzasadnia swoje zdanie, -opowiadać o swojej wizycie w kinie, -przedstawia zasady kulturalnego zachowania się w kinie, -ciekawie opowiada o swojej ulubionej audycji radiowej, - wskazuje</p>	<p>codziennego użytku w teatrze, - wymienia kilka nazwisk współczesnych twórców teatralnych, - przygotowuje plakat teatralny do szkolnego przedstawienia dowolnej baśni lub mitu, - redaguje wypowiedź na temat swojego ulubionego gatunku filmowego, - korzystając z internetu, ustala dni i godziny nadawania audycji radiowych dla dzieci i młodzieży w dowolnej stacji radiowej, - podaje przykłady innych adaptacji filmowych i teatralnych</p>
--	--	---	--	--	---

				<p>podobieństwa i różnice między radiem a telewizją, - podaje przykłady innych adaptacji filmowych i teatralnych</p>	
<p>Kształcenie literackie i kulturowe - karta katalogowa - rodzaje katalogów bibliotecznych</p>	<p>Uczeń: - wymienia, co znajduje się w księgozbiorze podręcznym, - określa, czym jest katalog biblioteczny, - wymienia zasady zachowania się w bibliotece, - określa, czym jest karta katalogowa i wymienia jej najważniejsze elementy</p>	<p>Uczeń: - wymienia rodzaje katalogów bibliotecznych, - przestrzega zasad zachowania się w bibliotece,</p>	<p>Uczeń: - rozróżnia rodzaje katalogów bibliotecznych, - wybiera katalog biblioteczny odpowiedni w określonej sytuacji, - odnajduje w książce informacje potrzebne do przygotowania karty katalogowej</p>	<p>Uczeń: - korzysta z katalogu bibliotecznego przy szukaniu książek i materiałów, - znajduje wskazane informacje w karcie katalogu internetowego</p>	<p>Uczeń: - swobodnie korzysta z katalogu bibliotecznego oraz z katalogu internetowego przy szukaniu książek i materiałów</p>

Samokształcenie	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpoznaje tekst informacyjny, -definiuje na podstawie słownika frazeologicznego przysłowie i związek frazeologiczny, -wskazuje elementy hasła encyklopedycznego, - wyszukuje wyrazy bliskoznaczne w słowniku synonimów, - wyszukuje wyrazy w słowniku języka polskiego i słowniku ortograficznym, - wyszukuje w bibliotece lub internecie potrzebne informacje - czyta lektury 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - odczytuje wyrazy i definicje wyrazów ze zrozumieniem, -odczytuje sens przenośny związków frazeologicznych i przysłów, - odróżnia tekst informacyjny od tekstu literackiego, • określa elementy hasła, encyklopedycznego • odczytuje skróty stosowane w encyklopedii 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - odczytuje skróty i oznaczenia słownikowe, - określa cechy tekstu informacyjnego, - określa, pod jakimi hasłami należy szukać określonych informacji, -- wyszukuje wskazane hasła w encyklopedii tradycyjnej, - objaśnia, czym jest Wikipedia - określa różnice między encyklopedią PWN a wolną encyklopedią - wyszukuje określone hasła w Wikipedii 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - trafnie dobiera wyrazy bliskoznaczne i frazeologizmy, - podejmuje próby korzystania z internetowych wersji słowników, - sporządza notatkę na podstawie samodzielnie wyszukanych informacji, -wyszukuje wskazane hasła w encyklopedii on-line -korzysta z encyklopedii tradycyjnej i on-line, - wyjaśnia, z jakiej encyklopedii lepiej korzystać i uzasadnić 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - samodzielnie i sprawnie korzysta ze słownika synonimów, słownika języka polskiego, słownika frazeologicznego i słownika ortograficznego w wersji papierowej, a także korzysta z ich wersji internetowych, - samodzielnie korzysta z encyklopedii tradycyjnej i on-line, wyszukując potrzebne informacje, - zbiera informacje na temat encyklopedii znajdujących się w bibliotece szkolnej, - samodzielnie korzysta z Wikipedii, porównuje hasła z wersją papierową

	uzupełniające i przygotowuje ich prezentację			swoje zdanie, -zapisuje pozyskane informacje na różne sposoby - wyszukuje określone informacje w Wikipedii -sporządza notatkę w określonej formie na temat kryteriów, które musi spełniać artykuł w Wikipedii - wyjaśnia, dlaczego warto korzystać z Wikipedii i uzasadnia swoje zdanie	i zauważa różnice, - przedstawia zalety i wady popularności kanałów YouTube
Pisanie form wypowiedzi - kartka z życzeniami lub pozdrowieniami	Uczeń: - poprawnie zapisuje miejscowość i datę, - podejmuje próbę napisania życzeń lub pozdrowień	Uczeń: - poprawnie zapisuje adres , - redaguje życzenia lub pozdrowienia według wzoru	Uczeń: - stosuje zwroty do adresata, - redaguje życzenia lub pozdrowienia	Uczeń: - redaguje życzenia lub pozdrowienia odpowiednie do sytuacji i adresata, - wskazuje różnice między SMS-em a kartką pocztową	Uczeń: - redaguje poprawnie pod względem językowym, ortograficznym i kompozycyjnym kartkę pocztową z życzeniami lub pozdrowieniami w związku z określoną sytuacją
Pisanie form wypowiedzi - list - sms -e-mail	Uczeń: - poprawnie zapisuje miejscowość i datę, - wymienia elementy listu, - podejmuje próbę	Uczeń: - stosuje zwrot do adresata, - redaguje list według wzoru, - redaguje	Uczeń: - stosuje zwroty do adresata, - stosuje zwroty grzecznościowe, - redaguje list do	Uczeń: - stosuje różne zwroty do adresata, - dzieli tekst na akapity, - redaguje list do określonego adresata na	Uczeń: - samodzielnie zgodnie z wymogami tej formy wypowiedzi redaguje poprawny i wyczerpujący temat list,

	napisania listu, sms-a i, e-maila	komunikatywny SMS i e-mail do kolegi	kolegi, - redaguje komunikatywny SMS, - poprawnie redaguje e-maila do kolegi - zapisuje adres e-mailowy - stosuje zasady pisania listów elektronicznych - określa temat wiadomości - stosuje zwroty do adresata i zwroty pożegnalne - informuje odbiorcę o przesyłaniu plików w załączniku listów zgodnie z etykietą językową	podany temat, - potrafi właściwie zaadresować e-maila, - poprawnie pod względem językowym, ortograficznym i interpunkcyjnym redaguje sms i e-mail, - podaje różnice między językiem młodzieżowym a językiem literackim na podstawie sms-a – e-maila	- bezbłędnie redaguje e-maila do osoby dorosłej lub instytucji
Pisanie form wypowiedzi - notatka	Uczeń: - określa, czym jest notatka i wymienia różne sposoby notowania,	Uczeń: - odróżnia różne sposoby notowania, - notuje ważne informacje w formie krótkiego tekstu i punktów	Uczeń: - wybiera z tekstu ważne informacje, - notuje w formie krótkiego tekstu, punktów, schematu i tabeli	Uczeń: - sporządza notatkę w określonej formie, - wybiera sposób zanotowania	Uczeń: - trafnie wybiera najlepszą formę notatki i samodzielnie ją redaguje, zgodnie z wymogami tej formy, - odczytuje skróty: wg, nr, np., ok., m.in., r. , w. i posługuje się nimi w notatkach
Pisanie form	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:

<p>wypowiedzi - opis przedmiotu i krajobrazu</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia najważniejsze elementy opisu przedmiotu, - podaje wyrazy opisujące wygląd przedmiotu, - opisuje w 2-3 zdaniach wygląd, wielkość, kształt, kolor przedmiotu, - wymienia najważniejsze elementy opisu krajobrazu - wymienia wyrazy opisujące wygląd krajobrazu - opisuje ustnie krajobraz w 2-3 zdaniach 	<ul style="list-style-type: none"> - wyszukuje w tekście informacje na temat wyglądu przedmiotu, - redaguje według wzoru opis przedmiotu, - dobiera wyrazy bliskoznaczne, - dobiera przymiotniki określające kolory, kształty, -redaguje opis krajobrazu według wzoru, -wydziela akapity w wypowiedzi pisemnej 	<ul style="list-style-type: none"> - redaguje opis przedmiotu, -redaguje opis krajobrazu - stosuje sformułowania określające położenie i ukształtowanie terenu oraz rozmieszczenie poszczególnych elementów krajobrazu - stosuje odpowiednią kompozycję w wypowiedzi pisemnej 	<ul style="list-style-type: none"> - stosuje w opisie przedmiotu odpowiednią kompozycję, - wydziela akapity, - redaguje opis krajobrazu, zachowując poszczególne elementy: informacje ogólne, rozmieszczenie poszczególnych elementów krajobrazu, emocje wywołane widokiem -wyraża emocje wywołane widokiem 	<ul style="list-style-type: none"> - samodzielnie, zgodnie z wymogami dotyczącymi formy wypowiedzi, redaguje poprawny i wyczerpujący temat opis przedmiotu, unikając powtórzeń, - samodzielnie i zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi redaguje opis krajobrazu, unikając powtórzeń i zachęcając innych do odwiedzenia opisywanego miejsca
<p>Pisanie form wypowiedzi - plan wydarzeń</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - określa, czym jest ramowy i szczegółowy plan wydarzeń 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - porządkuje według chronologii plan ramowy wydarzeń 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - redaguje odtwórczy plan ramowy wydarzeń, - przekształca czasowniki w rzeczowniki nazywające czynności 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozbudowuje plan ramowy w plan szczegółowy, - stosuje odpowiedni układ graficzny 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - samodzielnie, zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy, redaguje poprawny ramowy i szczegółowy plan wydarzeń, unikając powtórzeń
<p>Pisanie form wypowiedzi - opowiadanie odtwórcze i twórcze</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - określa, czym są opowiadanie, baśń i legenda i wymienia ich części, 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pisze opowiadanie z dialogiem, baśń, legendę, mit i sprawozdanie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pisze poprawne opowiadanie z dialogiem, baśń, legendę, mit oraz 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pisze poprawne pod kątem językowym i pod względem formy opowiadanie odtwórcze 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - samodzielnie i zgodnie z wymogami gatunku pisze poprawne opowiadanie twórcze z

z dialogiem - baśń - legenda - mit - sprawozdanie z wydarzenia	- podejmuje próbę pisania opowiadania z dialogiem, baśni, legendy, mitu zachowując kolejność wydarzeń	zachowując kolejność wydarzeń i trójdzielną kompozycję, - redaguje opowiadanie, baśń, legendę, mit i sprawozdanie zgodnie z planem	sprawozdanie pod względem chronologii i kompozycji , popelniając nieliczne błędy językowe i w zakresie zapisu	z dialogiem i twórcze, baśń, legendę, mit, sprawozdanie wydzielając akapity	dialogiem, baśń, legendę, mit, sprawozdanie unikając powtórzeń, z bogatym słownictwem
Pisanie form wypowiedzi - zaproszenie - podziękowanie - ogłoszenie - dedykacja	Uczeń: - wymienia najważniejsze elementy zaproszenia, podziękowania, ogłoszenia, dedykacji - podejmuje próbę napisania zaproszenia, podziękowania lub ogłoszenia i dedykacji	Uczeń: - redaguje zaproszenie, ogłoszenie, podziękowanie i dedykację według wzoru, - poprawnie zapisuje datę i miejsce wydarzenia	Uczeń: - redaguje zaproszenie, ogłoszenie, podziękowanie i dedykację - stosuje zwroty do adresata i charakterystyczne sformułowania, - stosuje zwroty grzecznościowe, - pisze krótko, zwięźle, konkretnie	Uczeń : - redaguje zaproszenie, ogłoszenie, podziękowanie i dedykację, uwzględniając konieczne elementy, - stosuje odpowiednią kompozycję i układ graficzny	Uczeń : -samodzielnie i poprawnie redaguje zaproszenie, ogłoszenie, podziękowanie i dedykację, nadając mu ciekawą formę
Pisanie form wypowiedzi - dialog	Uczeń: - wskazuje dialog w tekście, - podejmuje próbę napisania dialogu	Uczeń: - uzupełnia dialog odpowiednimi znakami interpunkcyjnymi	Uczeń: - pisze dialog na zadany temat, - dobiera synonimy do czasowników: powiedzieć, mówić	Uczeń: - poprawnie redaguje dialog na określony temat, unikając powtórzeń	Uczeń: - samodzielnie, zgodnie z wymogami gatunku, redaguje dialog, stosując bogate słownictwo i poprawna znaki interpunkcyjne
Nauka o języku - fonetyka	Uczeń: - wymienia litery w kolejności alfabetycznej, - dzieli wyrazy na	Uczeń: - porządkuje wyrazy w kolejności alfabetycznej, - poprawnie dzieli	Uczeń: - określa liczbę liter i głosek w podanych wyrazach, - poprawnie przenosi	Uczeń: - bezbłędnie odróżnia samogłoski i spółgłoski	Uczeń: - wykorzystują tę wiedzę w poprawnym i sprawnym korzystaniu ze słowników i

	sylaby	wyrazy na sylaby, - odróżnia głoski od liter	wyrazy do następnej linii, - odróżnia samogłoski i spółgłoski		katalogów
Nauka o języku - akt komunikacji	Uczeń: - wskazuje nadawcę i odbiorcę komunikatu, - odczytuje najczęściej występujące znaki graficzne i symbole - nazywa zwroty grzecznościowe	Uczeń: - odróżnia komunikaty słowne, graficzne i dźwiękowe, - odczytuje znaki graficzne i symbole, - poprawnie posługuje się zwrotami grzecznościowymi	Uczeń: - odczytuje informacje przekazywane za pomocą gestów i mimiki	Uczeń: - przekazuje określone informacje za pomocą odpowiednich gestów i mimiki	Uczeń: - projektuje znaki graficzne przekazujące określone informacje
Nauka o języku - znaki interpunkcyjne	Uczeń: - wskazuje znaki interpunkcyjne: kropkę, pytajnik, wykrzyknik, cudzysłów, - stosuje te znaki w wypowiedzeniach, - wymienia zasady użycia przecinka przed spójnikami i w zdaniu - podaje zasady użycia wielokropka	Uczeń: - poprawnie stosuje te znaki w redagowanych przez siebie tekstach, - stosuje zasady użycia przecinka przed podanymi spójnikami, stawia przecinek między wyrazami stanowiącymi wyliczenie, - zapisuje tytuły utworów w cudzysłowach, - zna zasady stosowania kursywy w tekście pisanym na komputerze, - zna zasady użycia	Uczeń: - stosuje poprawną odmianę rzeczowników nazywających znaki interpunkcyjne (zwłaszcza rzeczownika „cudzysłów”), - poprawnie zapisuje wielokropek	Uczeń: - określa różnice w treści zdania w zależności od zastosowanego znaku interpunkcyjnego, - stosuje kursywę zamiennie z cudzysłowem w tekście pisanym na komputerze, - poprawnie zapisuje wielokropek	Uczeń: - redaguje własne teksty złożone z różnych rodzajów zdań i poprawnie stosuje znaki interpunkcyjne

		wielokropka			
Nauka o języku - części mowy - rzeczownik - przymiotnik - czasownik - przysłówek - przyimek - wyrażenie przyimkowe - spójnik - liczebnik	Uczeń: - wskazuje rzeczownik, - podaje liczby, rodzaj i przypadek rzeczownika - wskazuje przymiotnik, - podaje liczby, przypadki, osoby i rodzaje przymiotnika- stopniuje przymiotniki i przysłówki - wskazuje czasowniki, - podaje liczby, rodzaje i osoby czasownika, - wskazuje czasowniki w czasie przeszłym, teraźniejszym i przyszłym, - określa bezokolicznik jak formę niesobową czasownika, - wskazuje przysłówki wśród innych części mowy, - wskazuje przyimki wśród innych części mowy, - wskazuje spójniki	Uczeń: - określa rodzaj rzeczownika, - odmienia rzeczownik przez liczby i przypadki - odmienia przymiotnik przez liczby i przypadki, - wypisuje z tekstu rzeczowniki wraz z określającymi je przymiotnikami, -stopniuje przymiotniki i przysłówki - odmienia czasowniki przez liczby, rodzaje i osoby, - odróżnia czasowniki w czasie przeszłym, teraźniejszym i przyszłym, - rozpoznaje bezokolicznik - określa rodzaj czasownika, - wyszukuje przysłówki w tekście,	Uczeń: - stosuje rzeczowniki w odpowiednich formach, - stosuje przymiotniki w odpowiednich formach, - odróżnia przymiotniki w rodzaju męskoosobowym i niemęskoosobowym, - stosuje czasowniki w odpowiednich formach, - określa osobę, liczbę i rodzaj czasownika, - odróżnia formę osobową od niesobowej, - tworzy przysłówki od przymiotników, -stopniuje przymiotniki i przysłówki - posługuje się przysłówkami w zdaniu, - rozpoznaje wyrażenia przyimkowe, - uzupełnia wypowiedź	Uczeń: - określa przypadek i liczbę danego rzeczownika, - określa przypadek, rodzaj i liczbę danego przymiotnika, - określa rodzaj przymiotnika w liczbie pojedynczej i mnogiej, - poprawnie stosuje czasowniki w różnych rodzajach, - tworzy poprawne formy trudnych czasowników, - określa osobę, rodzaj i liczbę danego czasownika, - używa bezokoliczników w wypowiedzi - przekształca teksty pisane w czasie teraźniejszym na teksty pisane w czasie przeszłym lub	Uczeń: - rozpoznaje rodzaj rzeczowników sprawiających trudności (np. pomarańcza) - poprawnie używa różnych form rzeczowników i przymiotników, a w razie wątpliwości korzysta ze słownika - opisuje szkolnego kolegę , używając przymiotników, - odróżnia w formach osobowych czasowników formę złożoną czasu przyszłego z bezokolicznikiem od formy złożonej z dwóch czasowników, - redaguje tekst z wykorzystaniem różnych , celowo dobranych przysłówków, - stopniuje przymiotniki i przysłówki

	<p>wśród innych części mowy,</p> <ul style="list-style-type: none"> - wskazuje liczebniki wśród innych części mowy - definiuje liczebniki główne i porządkowe 	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznaje przysłówki pochodzące od przymiotników, - wyszukuje przyimki w tekście, - wskazuje wyrażenia przyimkowe, - wyszukuje spójniki w tekście - odróżnia liczebniki główne od porządkowych - wskazuje liczebniki zbiorowe 	<p>pisemną odpowiednimi spójnikami,</p> <ul style="list-style-type: none"> - stosować poprawne formy liczebników głównych i porządkowych - stosuje poprawne formy liczebników zbiorowych 	<p>przyszłym,</p> <ul style="list-style-type: none"> - stosuje formy prostą i złożoną czasowników w czasie przyszłym, - określa znaczenie przysłówek w zdaniu, stopniuje przymiotniki i przysłówki - dostrzega związek między przysłówkiem a czasownikiem, - określa znaczenie przyimków w zdaniu, - rozróżnia wyrażenia przyimkowe wskazujące na miejsce i wskazujące na czas, - określa znaczenie spójników w zdaniu, - stosuje poprawne formy liczebników wielowyrazowych 	<ul style="list-style-type: none"> - redaguje tekst z wykorzystaniem wyrażen przyimkowych, - redaguje tekst z wykorzystaniem spójników, - redaguje informację o wycieczce klasowej, używając różnych liczebników w odpowiednich poprawnych formach.
<p>Nauka o języku- części zdania</p> <ul style="list-style-type: none"> - podmiot - orzeczenie - przydawka - dopełnienie - okolicznik 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podaje nazwy głównych części zdania, - definiuje przydawkę - wymienia pytania, na które odpowiada przydawka - stosuje przydawki w 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wskazuje podmiot jako wykonawcę czynności i potrafi zdefiniować podmiot szeregowy i domyślny, - wskazuje orzeczenie jako określenie czynności lub stanu, 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wskazuje i nazywa podmiot domyślny i szeregowy - wskazuje orzeczenie w podanych zdaniach, - ustala pytania, na które odpowiada przydawka, rozpoznaje 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpoznaje główne części zdania w tekście, - zaznacza przydawki na wykresach zdań pojedynczych, - zaznacza dopełnienie i okolicznik na wykresach zdań 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpoznaje grupę podmiotu i orzeczenia, - bezbłędnie rozpoznaje podmiot szeregowy i domyślny, - wyjaśnia znaczenie przydawek w zdaniu - układa hasła

	<p>zdaniu</p> <ul style="list-style-type: none"> - definiuje dopełnienie - definiuje okolicznik - stosuje dopełnienie i okolicznik w zdaniu 	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje przydawkę w zdaniu - rozpoznaje części mowy, którymi jest wyrażona przydawka - wskazuje dopełnienie w zdaniu - wskazuje okolicznik w zdaniu - rozpoznaje części mowy, którymi jest wyrażone dopełnienie - rozpoznać części mowy, którymi jest wyrażony okolicznik 	<p>części mowy, którymi jest wyrażona przydawka,</p> <ul style="list-style-type: none"> - ustala, na jakie pytania odpowiada dopełnienie - ustala, na jakie pytania odpowiada okolicznik 	<p>pojedynczych</p>	<p>reklamujące wybrane produkty i wyjaśnić znaczenie występujących w nich przydawek</p> <ul style="list-style-type: none"> - bezbłędnie sporządza wykresy zdań pojedynczych i zaznaczać w nich przydawki, - wyjaśnia znaczenie dopełnienia i okolicznika w zdaniu - bezbłędnie sporządza wykresy zdań pojedynczych i zaznacza dopełnienia i okoliczniki
<p>Nauka o języku – zdanie i równoważnik zdania - zdania pojedyncze i złożone - zdanie pojedyncze rozwinięte i nierozwinięte - zdania oznajmujące, pytające i rozkazujące</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - określa, czym jest równoważnik zdania - odróżnia zdanie pojedyncze od złożonego, - odróżnia zdanie pojedyncze nierozwinięte od zdania pojedynczego rozwiniętego, - rozróżnia zdania oznajmujące, pytające i rozkazujące, - definiuje zdania złożone współrzędnie, 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - odróżnia zdanie od równoważnika zdania, - wskazuje zdania składowe w zdaniu złożonym, - wskazuje grupę podmiotu i grupę orzeczenia w zdaniu pojedynczym rozwiniętym, - buduje poprawnie zdania oznajmujące, pytające i rozkazujące, - wskazuje zdanie złożone współrzędnie, 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przekształca równoważniki zdania w zdania, - układa zdania złożone ze zdań pojedynczych, - rozwija zdania nierozwinięte w zdania rozwinięte, - przekształca zdania oznajmujące w pytające, - odróżnia zdania złożone współrzędnie od zdań złożonych podrzędnie, 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przekształca zdania w równoważniki zdania i odwrotnie, - stosuje odpowiednie spójniki, łączące zdania pojedyncze w zdania złożone, - buduje zdania pojedyncze rozwinięte, - przekształca zdania rozkazujące tak, by wyrażały prośbę, - odróżnia wykres zdania złożonego współrzędnie od 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - stosuje poprawnie różne rodzaje zdań w zależności od zamierzonego celu, - odróżnia zdania złożone współrzędnie od zdań złożonych podrzędnie i samodzielnie wykonuje ich wykresy

	<p>zдания złożone podrzędnie, zdania składowe w zdaniu złożonym</p> <p>- układa zdania złożone ze zdań składowych</p>	<p>- wskazuje zdanie złożone podrzędnie,</p> <p>- wskazuje zdania składowe w zdaniu złożonym,</p> <p>- wskazuje zdanie nadrzędne i zdanie podrzędne w zdaniu złożonym podrzędnie</p>	<p>- wskazuje zdanie nadrzędne i zdanie podrzędne w zdaniu złożonym podrzędnie,</p> <p>- stosuje odpowiednie spójniki, łącząc zdania pojedyncze w złożone</p>	<p>wykresu zdania złożonego podrzędnie,</p> <p>- wykonuje wykresy zdań złożonych współrzędnie i podrzędnie</p>	
<p>Nauka o języku- zasady ortograficzne</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wymienia zasady ortograficzne pisowni ó i u, - poprawnie zapisuje wyrazy zakończone na -ów, -ówka, -ówna, - wymienia zasady ortograficzne pisowni rz i ż, - poprawnie zapisuje wyrazy zakończone na -arz, -erz, -mistrz, -mierz, - wymienia zasady ortograficzne pisowni ch i h, - zapisuje poprawnie wyrazy z ch na końcu wyrazu, - wymienia zasady pisowni <i>nie</i>, <i>-by</i> z czasownikami, 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - stosuje zasady ortograficzne pisowni ó i u, - tworzy formy pokrewne i poprawnie zapisuje wyrazy z ó wymiennym, - stosuje zasady ortograficzne pisowni rz i ż, - poprawnie zapisuje wyrazy z ż po l, ł, r, n, - stosuje zasady ortograficzne pisowni ch i h, - poprawnie zapisuje wyrazy z h w środku wyrazu, - stosuje zasady pisowni <i>ni</i>, <i>-by</i> i z czasownikami, rzeczownikami, 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poprawnie zapisuje wyrazy zakończone na : -uj, -uje, -unek, -us, -usz, -uch, -ura, -ulec, - korzysta ze słownika ortograficznego, - tworzy formy pokrewne i poprawnie zapisuje wyrazy z rz i ż wymiennym, - tworzy formy pokrewne i poprawnie zapisuje wyrazy z h wymieniającym się na g, z, ż, - poprawnie zapisuje wyrazy z przeczeniem <i>nie</i> i cząstką <i>-by</i>, - poprawnie zapisuje imiona, nazwiska, przydomki, przezwiska, tytuły książek, filmów, 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poprawnie zapisuje wyrazy z ó niewymiennym, - poprawnie zapisuje wyjątki w pisowni rz po spółgłoskach, - poprawnie zapisuje wyrazy z rz i ż niewymiennym, - zapisuje poprawnie wyrazy z h niewymiennym, - poprawnie zapisuje małą literą przymiotniki utworzone od nazw własnych 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - samodzielnie i sprawnie korzysta ze słownika ortograficznego, - poprawnie zapisuje wszystkie wyrazy z trudnością ortograficzną ó, u, rz, ż, ch, h - układa krótkie, zabawne historyjki, używając wyrazów z trudnością ortograficzną - zapisuje poprawnie wszystkie podane wyrazy z trudnością ortograficzną związaną z zasadą pisowni przeczenia <i>nie</i> z czasownikami, rzeczownikami, przymiotnikami i przysłówkami,

	<p>rzeczownikami , przymiotnikami i przysłówkami, - wymienia zasady ortograficzne pisowni wielką literą imion, nazwisk, przydomków, pseudonimów, tytułów, a także nazw państw, miast dzielnic, regionów, mieszkańców państw i regionów; - wymienia zasady pisowni małą literą nazw mieszkańców miast, dzielnic, wsi</p>	<p>przymiotnikami i przysłówkami, - stosuje zasady ortograficzne pisowni wielką literą imion, nazwisk, przydomków, pseudonimów, tytułów,a także nazw państw, miast dzielnic, regionów, mieszkańców państw i regionów; - stosuje zasady pisowni małą literą nazw mieszkańców miast, dzielnic, wsi</p>	<p>programów, dzieł sztuki, - poprawnie zapisuje nazwy państw,miast, dzielnic, regionów, mieszkańców państw i regionów, miast, dzielnic i wsi</p>		<p>- poprawnie zapisuje wszystkie podane wyrazy – według zasad pisowni małą i wielką literą omawianych na lekcji</p>
--	--	--	--	--	---